

Жан-П'єр Карон

ГРОШІ, ГРОШІ... ЕТИКА

НАІРІ

Гроші, гроші... етика

Jean-Pierre Caron

Monnaie, monnaie... éthique

Paris
Auto édition

Жан-П'єр Карон

Гроші, гроші... етика

Переклад Надії Гутянської

Київ
НАПІ
2021

УДК 336.741:17=161.2

K25

Видано у співпраці з українським фондом соціального фінансування ініціатив з антропософії
БО «Благодійний фонд “Софія”»

Обкладинка: **Тетяна Баштова**

Карон Ж.-П.

K25 Гроші, гроші... етика. / Пер. Н. Гутянської. – К. : НАІРІ, 2021. – 168 с.

ISBN 978-617-7314-83-6

Кажуть, що гроші народилися в храмах... Нині вони мають зовсім інший характер!

Що таке гроші? Якою є їхня історія? Чи дістали вони соціальне визнання, чи це просто товар для обмінів? Що думати про владу, яка з ними пов'язана? Як користуватися ними свідомо? Що означають повторювані кризи? Яким є їхній зв'язок з долею, якою є роль кожного?

Освітній шлях з різних точок зору висвітлює цей непростий предмет: кожний розділ являє собою незалежну статтю, яку можна розглядати окремо.

Тепер людина має вільно розвинути свою власну етику, пролити нове світло на темний бік грошей – грошей, які що далі, то більше відриваються від реальної економіки і суспільства назагал. Звідси народження етичних банків у Європі.

Сучасне роз'яснення... з предмету, якому 5000 років. Читайте – на вас чекає захоплива подорож.

Гроші несуть обіцянку змін, найкращого в сучасній людині!

УДК 336.741:17=161.2

© JP Caron, 2015

© БО «Благодійний фонд “Софія”», 2021

© Видавництво «НАІРІ», Київ, 2021

ISBN 978-617-7314-83-6

Сьогодні наука дійсності має бути здатна говорити про працю, капітал, кредит, про ставлення до землі, про організацію соціального життя, про всі ті речі, від яких залежить сучасне життя, так само як вона вміє говорити про божественне, про любов до ближнього тощо.

Рудольф Штайнер
«Основні соціальні вимоги нашого часу» (1918 р.)

Ми маємо перейти від тієї економіки, яка тепер застаріла, до економіки екосистеми, системи, сконцентрованої на індивідуальному благополуччі, на усвідомленні екосистеми, що робить акцент на добробуті цілого.

Отто Шармер
«Від еґо-системи до еко-системи» (2013 р.)

Подяки

Я дякую *GTS-Bochum (Gemeinschafts Treuhandel Stelle)* за надані документи, а також банку *BCL* (Базель – Паоло Вегмюллер) і Фріцу Глазлу (Відень) за цінні вказівки стосовно тамплієрів.

Два художники-ілюстратори, Ерік Грелле і Жиль Лассерп, ласкаво запропонували мені одну з ілюстрацій – я їм за це вдячний.

Дякую також Орелю за дозвіл публікації однієї ілюстрації.

Жан-П'єр Карон

Видання книги українською та російською мовами мало на меті декілька завдань. Звісно, найперше – це надання україномовним та російськомовним читачам можливості доторкнутись до важливих думок автора. Але також ми прагнули зробити крок назустріч, посприяти об'єднанню мислячих людей, які стали розмежованими через низку політичних процесів, що розпочалися у 2014 році та тривають до сьогодні.

Тож ми вдячні партнеру – російському товариству «Софія соборная» за участь в реалізації російськомовного видання. Хочу подякувати за фінансову підтримку Сергієві Єпіщенку (м. Дніпро), який надав першу цільову фінансову пожертву новоствореному фонду «Софія» для реалізації саме цього проєкту. А також Громаді християн м. Дніпро за посильну підтримку і «Центру антропософських ініціатив м. Харкова», що надав проєкту поворотну фінансову допомогу. Хочу відзначити і Академію Евритмії в Україні (м. Дніпро), яка теж надала підтримку даному виданню. Для нас це було важливим ще й через те, що їхня підтримка надійшла на початковому етапі, що було дуже актуально.

Окрема подяка видавництву «НАІРІ» та її керівнику Наріне Мальцевій, які взяли на себе забезпечення та виконання усіх робіт, пов'язаних із друккарською підготовкою видань книги обома мовами. Велика вдячність перекладачу українською та редактору обох видань Надії Гутянській за її скрупульозність, з якою вона намагалася максимально точно передати слова автора. І, безумовно, подяка перекладачу Ілоні Король, яка протягом пів року працювала над російським перекладом.

Окремо хочу відзначити членів правління фонду та особливо Максима Пенькова, які заохочували цю ініціативу і власним коштом забезпечили можливість появи української версії книги – переклад та власне видання, а також дуже допомогли виходу в світ російського видання.

Голова правління фонду «Софія»

Андрій Горський

Зміст

Передмова до українського видання.....	9
Передмова Патріка Вівере	12
Гроші винайдено в храмах? [Опис досліджень німця Б. Лаума, який наводить свідчення про винайдення грошових форм у грецьких храмах замість пожертв богам – Гроші-відшкодування, без цінності і розповсюджені жерцями – і, отже, це гроші, призначені виключно для обміну].....	17
Історія «соціальних» банків (від Середньовіччя до ХХ століття) Середньовіччя і лихварство – Народження банку – Ломбарди – Ощадні каси, перші «соціальні» банки – Народні банки кооперативної форми – Сільські каси взаємодопомоги – Англо-саксонський моральний імпульс – ХХ століття, джерело змін	22
[Таблиця: Соціальна і монетарна еволюція за 10 000 років]	29
Загальні відомості про гроші Абстрактні гроші – Народження банку – Додатковий поріг – Що таке гроші насправді?	34
Що таке гроші? (Питання світогляду!) Коментарі (гроші залежно від світогляду): Матеріалізм – Математизм – Раціоналізм – Ідеалізм – Психізм – Пневматизм – Спиритуалізм – Монадизм – Динамізм – Реалізм – Феноменалізм – Сенсуалізм – Висновок	43
Гроші і влада (100 років (і більше) окультній історії) Вступ – Передумови – Підготовчий «путч»: «паніка» 1907 року – Успішна спроба 1913 року – Продовження – до Другої світової війни – Початок занепаду/контратаки – Скасування (захисного) закону 1933 року – Початок нової ери.....	54
Криза фінансова чи криза етична? А) 1973–2000 роки: Відновлені, а згодом ослаблені рівноваги – Великі глобальні потрясіння В) Ситуація, починаючи з 2000 року: Череда потрясінь – Посилення ліберального мислення – Винахідливий геній американських «хлопців» – Криза 2008 року, або криза <i>subprimes</i> – Неадекватна реакція держав – Попереджувальна спекуляція – Машина часу – Механізм страхування викривлено – Межі системи.....	68

Гроші – не товар... Земля також!

А) Гроші

Валюти та інші «продукти» – «Товаризація» капіталу – Наступ етичних банків у сфері капіталу і позик

В) Земля

Вичерпний ресурс – Змусити розвивати право80

Три види грошей (Теорія і практики)

Купівельні гроші – Позичкові гроші – Даровані гроші –

Застосування на практиці (для різних грошових форм) 91

Гроші плинні

Меркурій і кадуцей – Ліквідність та обіг – Протиприродне нагромадження – Вада обігу – Перегрів чи склероз – Циркуляція

відповідно до потреб..... 102

Гроші та зміни

Розпочати зміни – Обрання стратегії – Основні способи дії –

Необхідні умови – Поточна ситуація та діючі сили – Союзні рухи, що заслуговують на підтримку – Необхідна зміна парадигми – Образ –

Концепція «етичного» банку? – Конкретні пропозиції – Маніфест для етичних фінансів – Відповідальність громадян (вкладників) 109

Філософія дії «у сенсі цілого»: соціальна тричленність

Патологія нашої епохи – Салютогенез, з новим підходом – Між основним соціологічним законом і фундаментальним соціальним

законом – Соціальна тричленність – Необхідна еволюція –

Соціальні здібності..... 129

Гроші і доля

Облік дій – Досягнення відповідності – Борги залишаються, гроші мають якість – Уміння об'єднуватися – Практика благодійності –

Давати з правильним наміром – Погашати свої борги – Вправа

у «правильному судженні» – Гроші та здібності 140

Додаток 1. Внесок тамплієрів 147

Додаток 2. Гроші та сучасна алхимия 151

Додаток 3. Винайдення мікрокредиту 153

Додаток 4. Питання відсотків 156

Додаток 5. Гроші для Перу..... 160

Література 163

Передмова до українського видання

Ця книжка — перше видання нещодавно створеного в Україні фонду «Софія». Вона друкується одночасно українською і російською мовами.

Це видання є підсумком тривалого розвитку «етичних фінансів», руху, що виник у Європі в 70-ті роки і нині переживає справжній бум, імпульсований усвідомленням вад фінансової системи, спрямованої виключно на «заробляння грошей на грошах». Як сказав Оскар Вайлд, «нині люди знають ціну всьому і нічого не цінують».

Тож недавня історія грошей і фінансів у Європі являє собою особливий інтерес.

Автор пропонує читачеві подорож історією, що починається в храмах Давньої Греції. Адже, як стверджують, саме там, задовго до часів Аристотеля, було винайдено перші гроші (у тому сенсі, у якому ми розуміємо це у Європі). Аристотель був першим, хто не лише охарактеризував природу грошей, а й усвідомив пов'язані з ними небезпеки й ризики.

Від тих часів, коли громадяни повертали невтрачені гроші до храмів, і до сьогоднішньої знеосблені торгівлі ми стаємо дедалі одержимішими фінансуванням чи комерціалізацією грошей і бажанням оцінити все. Навіть наша альтруїстична благодійність нині проходить через призму оцінки впливу та соціальної віддачі.

Автор хронізує відокремлення грошей від фіксованих обмінних курсів і пов'язані з цим проблеми. Він спирається на праці австрійського філософа Рудольфа Штайнера, розглядаючи три типи грошей: купівельні, позичкові й дарувальні, а також те, як економіка може стати склеротичною, якщо грошовий обіг вичерпається або, що важливіше, його буде спрямовано не в той бік, оскільки останнім часом в західних економіках спостерігається його скорочення.

А втім, це не просто історична подорож. Автор захоплений своїми переконаннями та своїм розумінням необхідності зміни парадигми. Це породжується не бажанням повернути нас до Середньовіччя, а бажанням зрозуміти, що пішло не так, певним чином змістити завдання, щоб молоді соціальні банки, кооперативи і спільні підприємства могли зустрітися віч-на-віч із проблемами, аби не повторювати помилок минулого. У розділі про фінансову чи етичну кризу ми починаємо дивитися на речі в перспективі. 2007 року тодішній очільник *Citigroup* Чак Прінс заявив *Financial Times*, що вечірка в якийсь момент закінчиться, проте ліквідності було так багато, що хаос на ринку субстандартного іпотечного кредитування в США не завадить. «Коли музика припиниться, з точки зору ліквідності все буде ускладнено. Але доки музика триває, треба танцювати; ми продовжували танцювати до виснаги». Невдовзі після цього танці

Кінець
безкоштовного
уривку.
Щоби
читати
далі,

придбайте,
будь
ласка,
повну
версію
КНИГИ.